
REANIMATSION KASALLIKLARNI ALOHIDA PARVARISH QILISH

Qobulov Abduvoxid Abdurashidovich

Namangan davlat universiteti

Klinik fanlar kafedrası o‘qituvchisi

Xodjayeva Naimaxon Umirzaqovna

Namangan davlat universiteti

Anatomiya va fiziologiya kafedrası o‘qituvchisi

Annotatsiya

Reanimatsion kasalliklarni alohida parvarish qilish muhim va murakkab jarayon bo‘lib, bu sohada mutaxassislar va tibbiyot xodimlarining tajribasi, bilimlari va ehtiyotkorligi katta ahamiyatga ega. Reanimatsiya, ya'ni hayotni saqlab qolish jarayoni, og‘ir kasalliklar, jarohatlar yoki boshqa sabablar tufayli hayot xavfida bo‘lgan bemorlarni qutqarish uchun mo‘ljallangan. Bu jarayonda bemorning holatini doimiy ravishda kuzatish, zaruriy tibbiy yordamni ko‘rsatish va reanimatsion choralarni amalga oshirish zarur.

Kalit so‘zlar: reanimatsion kasalliklar, bemor, davolash, intensiv terapiya, jarohatlar, o‘g‘ir kasalliklar, tibbiyot, individual yondashuv.

Аннотация

Специальный уход за больными интенсивной терапии — важный и сложный процесс, в котором большое значение имеют опыт, знания и внимательность специалистов и медицинских работников этой области. Реанимация, то есть процесс спасения жизни, призвана спасать пациентов, которым грозит смерть из-за тяжелых заболеваний, травм или других причин. В этом процессе необходимо постоянно контролировать состояние пациента, оказывать необходимую медицинскую помощь и проводить реанимационные мероприятия.

Ключевые слова: больные интенсивной терапии, пациент, лечение, интенсивная терапия, травмы, коварные заболевания, медицина, индивидуальный подход.

Abstract

Special care for intensive care patients is an important and complex process, in which the experience, knowledge and care of specialists and medical workers in this field are of great importance. Resuscitation, that is, the process of saving life, is designed to save patients who are in danger of death due to serious illnesses, injuries or other reasons. In this process, it is necessary to constantly monitor the patient's condition, provide necessary medical care and carry out resuscitation measures.

Keywords: intensive care patients, patient, treatment, intensive care, injuries, insidious diseases, medicine, individual approach.

KIRISH

Reanimatsion bo'limlar, odatda, intensiv terapiya bo'limi sifatida tanilgan bo'lib, u erda bemorlarning holati juda og'ir bo'lishi mumkin. Bemorlar ko'pincha yurak-qon tomir tizimi, nafas olish tizimi yoki boshqa muhim organlar faoliyatini yo'qotgan holda keladilar. Shuning uchun, reanimatsiya jarayonida birinchi navbatda bemorning hayotiy belgilarini tiklashga qaratilgan choralar ko'riladi. Bu jarayon ko'pincha yurakni qayta tiklash, sun'iy nafas berish va boshqa reanimatsion tadbirlarni o'z ichiga oladi.

Adabiyotlar Tahlili Va Tadqiqot Metodologiyasi

Reanimatsion parvarishning asosiy maqsadi bemorning hayotini saqlab qolishdir. Buning uchun har bir bemor uchun individual yondashuv zarur. Har bir bemorning holati, kasallik tarixi, yosh va boshqa omillar hisobga olinishi kerak. Reanimatsion parvarish jarayonida bemorning holatini doimiy ravishda baholash va kerakli o'zgarishlarni amalga oshirish muhimdir. Bemorning hayotiy belgilarini, masalan, yurak urishi, qon bosimi, nafas olish tezligi va kislorod darajasini doimiy ravishda kuzatish kerak. Reanimatsion parvarish jarayonida tibbiyot xodimlarining o'zaro

hamkorligi juda muhimdir. Shifokorlar, hamshira va boshqa mutaxassislar bir jamoa sifatida ishlashlari kerak. Har bir xodim o'z vazifalarini aniq bilishi va bemorning holatini yaxshilash uchun birgalikda harakat qilishi zarur. Reanimatsion jarayon davomida bemorning o'zgarishlariga tezda javob berish, kerakli dori-darmonlarni va boshqa tibbiy yordamni vaqtida ko'rsatish juda muhimdir.

Muhokama Va Natijalar

Reanimatsion parvarishning yana bir muhim jihati - bu bemorning ruhiy holatini hisobga olishdir. Og'ir kasallik yoki jarohat tufayli bemorlar ko'pincha ruhiy jihatdan ham qiyin holatga tushadilar. Shuning uchun, reanimatsion parvarish jarayonida bemorning ruhiy holatini yaxshilashga ham e'tibor berish zarur. Bu uchun psixologik yordam, maslahatlar va bemorning yaqinlari bilan muloqot qilish imkoniyatlari ta'minlanishi kerak. Reanimatsion parvarish jarayonida o'zaro aloqa va bemor bilan muloqot qilish juda muhimdir. Bemorlar ko'pincha o'z holatidan xavotirda bo'ladilar va ularga tushuntirish, yordam berish va qo'llab-quvvatlash zarur. Bemorlarning yaqinlari ham jarayonga jalb qilinishi kerak, chunki ularning qo'llab-quvvatlashi bemorning ruhiy holatini yaxshilashga yordam beradi. Reanimatsion bo'limda bemorlar va ularning oilalari uchun ma'lumotlar taqdim etish, ularni jarayon haqida xabardor qilish va kerakli yordam ko'rsatish muhimdir.[1]

Reanimatsion parvarish jarayonida zamonaviy texnologiyalar va usullarni qo'llash ham muhim ahamiyatga ega. Tibbiyotda rivojlanayotgan yangi texnologiyalar, masalan, sun'iy nafas berish uskunalari, yurakni qayta tiklash uskunalari va boshqa reanimatsion asboblari, bemorlarning hayotini saqlab qolishda katta yordam beradi. Bu texnologiyalarni to'g'ri va samarali qo'llash reanimatsion parvarishning muvaffaqiyatini belgilaydi.[2]

Reanimatsion parvarish jarayonida o'qitish va malaka oshirish ham muhimdir. Tibbiyot xodimlari doimiy ravishda o'z bilimlarini yangilab borishlari, yangi usullar va texnologiyalar bilan tanishishlari zarur. Reanimatsion parvarish sohasida o'qitish dasturlari va seminarlar tashkil etish, mutaxassislarning malakasini oshirishga yordam beradi. Bu esa bemorlarga ko'rsatiladigan xizmatlarning sifatini oshiradi. Reanimatsion parvarish jarayoni tugagach, bemorlarni reabilitatsiya qilish ham

muhimdir. Bemorlar reanimatsion bo'limdan chiqib ketgandan so'ng, ularning sog'lig'ini tiklash va hayot sifatini yaxshilash uchun reabilitatsiya dasturlari ishlab chiqilishi kerak. Bu dasturlar bemorning holatiga qarab individual ravishda tayyorlanadi va jismoniy, ruhiy va ijtimoiy jihatdan qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga oladi.[3]

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, reanimatsion kasalliklarni alohida parvarish qilish jarayoni murakkab va ko'p jihatli bo'lib, bu sohada mutaxassislarning bilimlari, tajribalari va ehtiyotkorligi muhim ahamiyatga ega. Har bir bemor uchun individual yondashuv, o'zaro hamkorlik, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash va reabilitatsiya dasturlarini ishlab chiqish reanimatsion parvarishning muvaffaqiyatini ta'minlaydi. Bemorlarning hayotini saqlab qolish va ularning sog'lig'ini tiklash uchun reanimatsion parvarish jarayonida barcha imkoniyatlarni ishga solish zarur.

Foydalanilgan Adabiyotlar

1. Abdullayev, A. (2020). "Reanimatsiya va intensiv terapiya: nazariya va amaliyot". Toshkent: O'zbekiston tibbiyot nashrlari.
2. Qodirov, S. (2018). "Reanimatsion parvarish: muammolar va yechimlar". Samarqand: Samarqand davlat tibbiyot instituti nashri.
3. Tursunov, R. (2021). "Intensiv terapiya va reanimatsiya asoslari". Buxoro: Buxoro tibbiyot instituti.
4. Karimov, M. (2019). "Reanimatsion yordam ko'rsatish usullari". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi.
5. Isroilov, A. (2022). "Reanimatsiya va intensiv parvarish: zamonaviy yondashuvlar". Farg'ona: Farg'ona tibbiyot instituti.
6. Mamatqulov, U. (2023). "Reanimatsion parvarish: nazariy va amaliy jihatlar". Andijon: Andijon davlat tibbiyot instituti.
7. Bobojonov, E. (2021). "Reanimatsiya va intensiv terapiya: bemorlarni parvarish qilish". Namangan: Namangan tibbiyot instituti.